

IV. РОЛЬ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ (ФАРМАЦЕВТИЧНИХ) ПРАЦІВНИКІВ

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО МЕДИЧНОГО СПЕЦІАЛІСТА НА ОСНОВІ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Деміденкова Г. Г.

med_koledg@umsa.edu.ua

Медичний коледж Української медичної стоматологічної академії,
м.Полтава

У статті визначено роль природничо-наукових дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх медичних працівників. Вказано на важливість поєднання загальноосвітньої, фундаментальної та професійної складових підготовки майбутнього спеціаліста на основі міжпредметних зв'язків.

Метою цієї статті є визначення ролі та місця природничо-наукових дисциплін як комплексної складової природничо-наукових знань у процесі професійної підготовки майбутніх медичних працівників.

Медичний працівник має бути освіченим, відповідальним за результати своєї діяльності, гармонійно розвинутим, розвивати екологічне мислення. Задовольнити зазначені вище вимоги можливо за умови вдосконалення традиційної системи навчання та впровадження педагогічних технологій. Це стосується, насамперед, викладання предметів природничо-наукового циклу.

Специфіка вивчення природничо-наукових дисциплін у медичному коледжі полягає в розвитку клінічного мислення в майбутніх спеціалістів-медиків, що започатковується у вивченні таких дисциплін, як анатомія і фізіологія, патологічна анатомія і фізіологія, мікробіологія, медична біологія, екологія з основами профілактичної медицини. Знання з природничо-наукових дисциплін використовуються при встановленні діагнозу в хворого, забезпечують правильний вибір методів обстеження, лікування. Вони є основою вивчення клінічних дисциплін.

Ми вважаємо, що одним із першочергових завдань, що постали перед викладачами, є досягнення того, щоб кожний студент під час вивчення природничо-наукових дисциплін чітко усвідомлював значущість та необхідність засвоєння змісту навчального матеріалу, тобто потрібно створити мотиваційну основу навчально-пізнавальної діяльності майбутнього фахівця.

У багатьох дослідженнях аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців науковці (В. Кінельов, С. Матвеева, Ю.Триус, Н. Тализіна та ін.) зауважують, що природничо-наукова підготовка покликана забезпечити знання основних принципів і концепцій природознавства, що складають сучасну наукову картину світу; формування вмій і навичок застосування набутих знань; формування системного підходу в навчально-пізнавальній, а в

подальшому – й у професійній діяльності; формування цілісного погляду на навколишнє середовище та ін.

З досвідом роботи стає зрозуміло, що не можна освоїти знання якоїсь окремої науки незалежно від інших наук, що інтеграція, тобто поєднання різних навчальних предметів навколо однієї теми має великий вплив на ефективність сприйняття студентами навчального матеріалу.

У сучасній системі медичної освіти міждисциплінарний, комплексний підхід є однією з найбільш перспективних та необхідних. Змістовна інтеграція навчального процесу повинна ґрунтуватися на цілісному розумінні людини, її життєдіяльності, здоров'я та захворювань з урахуванням наслідків еволюції і сучасного розвитку під впливом біотичних, фізико-хімічних та екологічних чинників, спричинених виробничою діяльністю суспільства. Системний міждисциплінарний метод навчання надає можливість підготувати медичного працівника з якісно новим рівнем мислення, щоб оцінити стан здоров'я пацієнта, інтегруючи результати даних: анатомічних, фізіологічних, біохімічних, клінічних. Такий підхід повною мірою відповідає давньому постулату медицини “Лікувати не хворобу, а хворого; усувати не наслідки, а причину”.

Вивчення природничо-наукових дисциплін є засобом, що забезпечує розвиток абстрактного мислення, творчої уяви, самостійності, пізнавальних здібностей студента, розширення його інтелектуальних можливостей, просторового уявлення, творчої активності. Не належне ставлення до їх засвоєння призводить до помилкового уявлення про те, що в процесі вирішення професійних завдань можна застосовувати лише приблизні міркування, неповноцінні логічні висновки.

Нами встановлено, що використання міжпредметних зв'язків у реалізації принципів наступності і безперервності відіграє позитивну роль як для закріплення певних тем та розділів, так і для засвоєння найважливіших узагальнюючих понять, які зустрічаються в навчальному матеріалі природничих та спеціальних дисциплін.

Застосування в навчальному процесі інтегрованих технологій та інтерактивних форм і методів навчання сприяє формуванню навичок і вмінь учнів, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, активної взаємодії учнів. Це така організація навчального процесу, за якої неможлива не участь учня в колективному процесі пізнання, співнавчання, взаємонавчання.

Отже, роль природничих дисциплін у медичному коледжі розглядаємо як складний комплексний багатофункціональний процес, скерований на усвідомлення мотивів, потреб майбутньої діяльності, на гармонійне поєднання теоретичної і практичної складових змісту освіти – введення у зміст предметів професійно значущого навчального матеріалу, використання інтерактивних методів та форм роботи.

Визначаючи роль природничо-наукових дисциплін у професійній підготовці медичних працівників, вважаємо, що належне засвоєння таких дисциплін сприяє:

- формуванню усвідомлення важливості природничо-наукових знань для майбутньої професійної діяльності;
- посиленню міжпредметних зв'язків природничо-наукової та професійної підготовки;
- більш гармонічній адаптації майбутніх фахівців до соціальних, економічних, технологічних і природних чинників життя;
- створенню умов розвитку професійно-значущих якостей особистості.

Саме природничо-наукові дисципліни мають необхідний потенціал для організації розумової діяльності майбутніх фахівців таким чином, що, опинившись у складній професійній ситуації, спеціаліст з гідністю знайде шляхи її розв'язання.

Література

1. Сліпчук В. Л. Особливості професійного спрямування навчання природничих дисциплін у медичному ліцеї / В. Сліпчук Я. Цехмістер // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. - 2007. - Вип. 1/2. - С. 32-39.
2. Профессиональная педагогика : учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Ассоциация “Профессиональное образование”, 1999. – 904с.
2. Лукашук М. М. Формування професійної компетентності у майбутніх медичних сестер на заняттях хімії в медичному коледжі / М. М. Лукашук, І. М. Хмеляр // Актуальні проблеми формування особистості лікаря у студентів-медиків : матер. ІХ науково-практ. конфер., (Київ, 26 березня 2009 р.). – К. : Мед. Інст. УАНМ, 2009. – С. 68–70.
3. Сисоєва С.О. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / С.О. Сисоєва, С.М. Алексюк та ін.; за ред. С.О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.